

Oslo, 24.10.2023

Den norske veterinærforening ønsker å komme med innspill til Representantforslag 270 S, og konkret til foreslåtte punkter:

1. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av katter.
2. Stortinget ber regjeringen sikre at innføring av obligatorisk ID-merking av hund treer i kraft så fort som mulig.

Helt innledningsvis, Veterinærforeningen støtter fullt ut **forslag om å innføre obligatorisk ID-merking av katter og sikre at innføring av obligatorisk ID-merking av hund treer i kraft så fort som mulig.**

Veterinærforeningen organiserer majoriteten av veterinærer i Norge. Veterinærene finnes i et bredt spekter av roller i samfunnet og har arbeidstilørighet som eksempelvis i klinisk praksis, i academia, i forvaltningen, i Forsvaret, innen beredskap og hos ulike private landbruksaktørers organisasjoner. Felles er at de fleste veterinærer i sine ulike roller er innom aspekt som omhandler dyrehelse, dyrevelferd, beredskap, mattrygghet og folkehelse over hele landet, uavhengig sin arbeidsplass. Obligatorisk ID merking av hund og katt er en viktig sak som veterinærer i Norge uavhengig sin arbeidsplass, og Veterinærforeningen, har fremmet gjentatte ganger og tatt til orde for at bør innføres og forskriftsfestes. Allerede i 2009 leverte foreningen konkret [innspill til obligatorisk ID-merking av katt](#) knyttet til LMD sitt den gang høringsutkast om temaet.

Veterinærforeningen takker derfor for at saken på nytt belyses, og minner samtidig om at problemstillingen ikke er ny, tvert imot svært gammel. Allerede i 1998 ble det etter anmodning fra Landbruksdepartementet nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe i regi av Statens dyrehelsetilsyn for å drøfte problemkomplekset rundt forvillede katter, sett i lys av både dyrevernsproblematikk, samt helsemessige og miljømessige aspekter knyttet til forvillede katter. [Rapporten](#) anbefalte allerede den gang følgende:

«Arbeidsgruppen mener at merking av katt primært vil ivareta katteeiers interesser (synliggjøre at katten er eid, samt muliggjøre sporing av eier ved bortkomne eller døde katter). Vildere vil det gjøre at arbeidet med å skille eierløse/forvillede katter fra eide katter lettere dersom det skal treffes tiltak overfor disse. Merking av katt vil også ansvarliggjøre eier i sterkere grad juridisk sett. Arbeidsgruppens samlede vurdering er at merking av eide katter er et vesentlig element i forebyggende tiltak og ved konkrete tiltak overfor eierløse/forvillede katter». (side 37)

På de 26 årene siden Landbruksdepartementet nedsatte denne arbeidsgruppen har det skjedd mye. Blant annet har Norge fått en ny dyrevelferdslov som slår fast at dyr har en egenverdi uavhengig den nytteverdi de måtte ha for mennesker, og at de skal beskyttes mot fare og unødvendige påkjenninger. Storsamfunnet har i dag klare forventninger til at hold av dyr skal skje i gode og trygge rammer for dyrene, og det forutsettes at dyreeier har et ansvarlig dyrehold.

Veterinærforeningen mener krav om obligatorisk ID-merking for alle kjæledyr er en grunnleggende forutsetning for et ansvarlig dyrehold!

Veterinærforeningen gir sin fulle tilslutning til alle de nevnte punkter i Dokument 8:270 S (2022–2023) om Obligatorisk ID-merking av katt:

- Forebygger «dumping» av katter
- Muliggjør politiets håndtering av lovbrudd
- Styrker dyrevelferden
- Andre samfunnsgevinster
- ID-merking i Norge og andre land

Obligatorisk ID-merking (elektronisk chip-merking) av katt vil bidra til å **forebygge «dumping» av katter** både knyttet til at dyreeier ansvarliggjøres og må ta stilling til dette ved ervervelse av katt, og fordi det vil ha en «avskrekkende» effekt knyttet til at forvaltning og påtalemyndighet i større grad kan utøve sitt arbeid og **håndtere lovbrudd**.

Kjæledyrers velferd er eiers ansvar. Obligatorisk ID-register for katt vil bidra til å plassere dette ansvaret hos katteeier og dermed **styrkes dyrevelferden**, fremfor at mange forvillede katter er avhengig av frivillige organisasjoner og barmhjertige enkeltindivid. Obligatorisk ID-merking er i tillegg et positivt tiltak for å heve statusen til katt som kjæledyr, og følgelig også dyrevelferden.

Fra Veterinærforeningens side er vi glad for å se at identifisering av smittsomme sykdommer nevnes under **andre samfunnsgevinster** ved obligatorisk **ID-merking av kjæledyr i Norge og andre land**. Gjennom DyreID sitt register og kattens chip, registreres «real-time» data knyttet til alle diagnoser i diagnoseregisteret Pyramidion. Det vil enkelt sagt si at når flere katter blir syke av samme årsak vil dette på et tidlig tidspunkt kunne oppdages, og forebyggende tiltak kan iverksettes. Noe som kan bety svært mye for dyrevelferden for det enkelte dyr, og smittereduksjon samlet for kattepopulasjonen i Norge som helhet. Tilsvarende gjelder selvsagt også for hund.

Selv om ID-merking er et krav ved innførsel av hund og katt fra utlandet, vil vi likevel på generelt grunnlag minne om at innførsel av kjæledyr representerer en stor tilsynsutfordring for Mattilsynet. ID-brikker som brukes til merking av dyr kan enten ha landskode i nummerserier (for Norge er koden 578), eller være 900-chipper. Sistnevnte kan ikke spores til hvilket land ID-merket har sin opprinnelse, men er fritt distribuert fra ulike leverandører. Det er altså fremdeles fullt mulig å merke dyr med chip som ikke har «landskoder».

578- chipper bekrefter norsk opprinnelse og er pre-autoriserte nummerserier. Men også i Norge kan man i dag chip-merke dyr med billige 900-chipper, som selges over internett og ikke har landskode knyttet til seg. Dette benyttes i noen trekkhundmiljøer, og selges også gjennom Norsk Rasekattklubbers Riksforbund.

Et krav knyttet til obligatorisk ID merking av hund og katt i Norge burde derfor være at det benyttes chip med norsk landskode, og at alle chip merkede kjæledyr registreres i en sentral og landsdekkende database, og chippes av autoriserte veterinærer. Dette vil muliggjøre full sporing av opprinnelse og bruk, og er også i tråd med Mattilsynets anbefaling i utkast til LMD vedrørende [«Høring av forskrift om identifikasjonsmerking og registrering av hunder»](#).

DyreID sitt register dekker alle relevante krav til denne form for ID-register, og har i tillegg en viktig forebyggende sykdomsfunksjon gjennom Pyramidion. Når kjæledyr registreres i DyreID er de også automatisk registrert i den felleseuropeiske ID-databasen, Europetnet. Registrering i Europetnet sikrer sporing av dyr/dyreeier på tvers av landegrensene, og per i dag er over 100 millioner hunder og katter registret i dette registeret.

I Mattilsynets årlige risikoanalyser er innførsel av kjæledyr rangert som en stor risiko knyttet til både dyre- og folkehelsen. Kjent opprinnelsesland kan være et viktig verktøy for bedre å forutse smittefare og minimere risiko for at alvorlige smittsomme sykdommer innføres og får spre seg i landet.

Et tett samarbeid med EU/EØS stater for å få på plass et minimumskrav til registrering og merking av dyr er viktig, herunder også at kvaliteten på dataene sikres ved at kun veterinærer gis adgang til å foreta registreringer i databasen. Målet må være å sikre dataene best mulig ved bl.a. å minimalisere feilregistreringer, unngå nummerserier og systemer hvor dubletter forekommer, samt avvike adgangen til å benytte nummerserier uten landskoder.

Mange land i Europa har allerede obligatorisk ID-merking av hund og katt, og Veterinærforeningen ber om at Norge også forskriftsfester dette.

Med vennlig hilsen

Camilla Larsen
Fagsjef, veterinær,
GPCert(SAGS), ECSAS, BM